

Francesco D' Ostilio, *Amare la Chiesa «Sentire cum Ecclesia» uno dei frutti del Grande Giubileo 2000. Dovere comune di tutti i fedeli. Dovere speciale dei chierici e dei consacrati*, Libreria Editrice Vaticana 2000, ss. 83.

Publikacja, która współtworzy okolicznościową serię wydawniczą „Il Libro del Grande Giubileo 2000”, została poprzedzona „Prezentacją” napisaną przez kard. Vincenzo Fagiolo – emerytowanego Przewodniczącego Papieskiej Rady ds. Tekstów Prawnych. Na początku wspomnianej prezentacji kard. Fagiolo zaznacza, iż trudno byłoby zaproponować bardziej odpowiedni temat do rozważania w Roku Jubileuszowym, albowiem w słowach „sentire cum Ecclesia” jest zawarte wszystko istotne, co dotyczy tworzenia i działania Ludu Bożego. „Sentire cum Ecclesia” oznacza, że wiarą boską i katolicką mają być wyznawane wszystkie prawdy zawarte w słowie Bożym pisanim i przekazywanym (por. LG 25; DV 5, 10; kan. 750 KPK z 1983). „Sentire” oznacza także unikanie jakiegokolwiek doktryny przeciwnej prawdzie przez Boga objawionej i przedstawionej przez Kościół. W tym kontekście został zacytowany przez Autora „Prezentacji” kan. 752 KPK Jana Pawła II. Tak jak z jednej strony „sentire” ma prowadzić do „communio fidei”, tak z drugiej strony wybór przeciwny prowadzi do sytuacji „extra Ecclesiam”, do „excommunicatio”, ale rozumianej w sensie teologicznym a nie kanonicznym. Następnie Ksiądz Kardynał zwraca uwagę, że osiągają stopień większego „sentire cum Ecclesia” ci, którzy uważają i czczą biskupów jako autentycznych nauczycieli i mistrzów wiary (por. kan. 753, LG 25). W tym kontekście stawia pytanie: „Jak została przyjęta nauka ostatniego Soboru oraz normy Kodeksu?” Autor „Prezentacji” zauważa, że wspomniana *communio* prowadzi do „communio sacramentorum”, do życia liturgicznego Kościoła (por. SC 10). Aby to jednak było realizowane, konieczna jest „communio disciplinae”, albowiem dyscyplina kościelna jest gwarancją „communio fidei” oraz „communio sacramentorum”

W tym miejscu kard. Fagiolo odwołuje się do konstytucji *Sacrae disciplinae leges* papieża Jana Pawła II. W ten sposób Autor „Prezentacji” ukazuje również znaczenie i funkcję prawa w Kościele.

Po krótkim „Wstępie” prezentowana publikacja została podzielona na pięć części. Pierwszy rozdział prezentuje co oznacza zwrot „sentire cum Ecclesia” Autor publikacji w trzech punktach wyjaśnia jak analizowany zwrot był rozumiany przez: Ojców Kościoła, na Soborze Watykańskim II oraz w źródłach franciszkańskich. Na końcu pierwszego rozdziału jest zacytowana wypowiedź o. Rudolfa Plus, który w odległym 1940 roku pisał następująco: „*Sentire cum Ecclesia* – to uprzejme zaproszenie św. Ignacego Loyoli – nie oznacza jedynie, że ja mam starać się myśleć doktrynalnie jak czyni to Kościół ale oznacza ponadto, że ja mam starać się familaryzować z modlitwą Kościoła. Kościół to nie jest tylko katechizm, ale również kult. Poprzez pierwszy Kościół prezentuje swoją doktrynę a poprzez modlitwę objawia swoją duszę”

W drugim rozdziale D’Ostilio prezentuje zasadniczą przesłankę „Sentire cum Ecclesia”, którym jest umiłowanie Kościoła. Mamy obowiązek miłować Kościół ponieważ jest naszą matką; miłość do matki jest miłością najbardziej czystą i najbardziej uniwersalną. Sukcesywnie Autor wylicza motywy miłości do Kościoła: tj. motywy o charakterze chrystologicznym, mariologicznym oraz ekumenicznym.

Trzeci rozdział monografii prezentuje trudności w realizowaniu „Sentire cum Ecclesia” Autor wymienia braki i błędy, które napotyka się w ludziach Kościoła, szczególnie w hierarchii kościelnej. Autor jednak szybko dodaje, że nie można się dziwić temu faktowi. Kościół, który jest Boski poprzez swoją instytucję, posiada równocześnie kompozycję ludzką, która to część powoduje niestety wspomniane braki i błędy. Chrystus – podkreśla Autor – przyrzekł Kościołowi nieomylność, ale nie przyrzekł bezgrzeszności.

Czwarty rozdział mówi o naszym obowiązku „Sentire cum Ecclesia” Rozdział ten przedstawia spuściznę duchową pozostawioną przez św. Franciszka z Asyżu, św. Ignacego Loyolę oraz bł. Josemaria Escrivá założyciela „Opus Dei” w perspektywie umiłowania Kościoła.

Piąty rozdział publikacji mówi, na czym mamy opierać naszą wierność Kościołowi. Obowiązek ten winien opierać się na trzech elementach: na wierności nauczaniu, na wierności pasterzom oraz na wierności duszpasterskiej.

W zakończeniu Autor konkluduje i zachęca, aby nie atakować w sposób publiczny błędów przełożonych, raczej proponuje, aby działać dyskretnie i przypomina postawy św. Ignacego oraz św. Franciszka. Ponadto wyraża życzenia, aby umiłowanie Kościoła oraz miłość do Papieża były jednymi z najlepszych owoców Jubileuszu 2000.

Chcąc podsumować prezentowaną publikację, trzeba zauważyć, iż pomimo, że jest to opracowanie nieobszerne, to jednak jest bardzo bogate w treść, zawiera odniesienie do wielu źródeł doktryny Kościoła. Oprócz przesłanek teologicznych, liturgicznych i prawnych – w relacji do podjętego tematu – opracowanie zawiera również elementy reguł zakonnych, zaprezentowanych właśnie w odniesieniu do podjętej tematyki. Obowiązkiem wszystkich wiernych jest „sentire cum Ecclesia”, w sposób szczególny jest to specyficzny obowiązek i zadanie duchowieństwa oraz osób zakonnych. Ponadto Autor w swoim studium prezentuje nauczanie ostatnich papieży,

Ojców Kościoła, teologów, Soboru Watykańskiego II oraz Synodu Biskupów. Tak przedstawione zagadnienie jest bardzo oryginalne, ukazuje mądrości wypowiedziane przez usta Kościoła w ciągu 2000 lat. Publikację można postrzegać jako komentarz do *Kodeksu*, szczególnie do jego III księgi. Praca Francesco D'Ostilio przedstawia się jako opracowanie bardzo kompetentne i dlatego jest publikacją godną przetłumaczenia i publikacji w Polsce, poprzez co niewątpliwie byłaby dużą pomocą przy wprowadzaniu uchwał Synodu plenarnego.

Ks. Tomasz Rozkrut